

กระถางชีวภาพจากผักตบชวาและวัสดุธรรมชาติ

ถุงเพาะชำและกระถางพลาสติกเป็นสิ่งที่สร้างต้นทุนเพิ่มให้แก่เกษตรกรและผู้เพาะกล้าไม้เพื่อจำหน่ายหรือเพาะปลูกในพื้นที่ของตนเอง อีกทั้งไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพราะไม่สามารถย่อยสลายในธรรมชาติ ในปัจจุบันจึงมีผู้นำวัสดุธรรมชาติชนิดต่างๆ มาทำกระถางชีวภาพสำหรับเพาะกล้าไม้ เช่น ผักตบชวา ขุยมะพร้าว เปลือกผลไม้ เศษใบไม้ เป็นต้น โดยผสมกับวัสดุบำรุงดิน เช่น ปุ๋ยไส้เดือน และผสมวัสดุที่ผสมรวมกันด้วยกาบแป้งเปียก

อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร เป็นแหล่งเรียนรู้การใช้ทรัพยากรหมุนเวียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน การย้อมผ้าสีธรรมชาติจากใบไม้ รวมทั้งมีการเพาะกล้าไม้เพื่อปลูกซ่อมและปลูกเสริมในพื้นที่ปลูกต้นไม้ของอุทยานฯ

วัสดุอุปกรณ์

1. ผักตบชวา
2. ดินผสมพร้อมปลูก ประกอบด้วย ดิน+ปุ๋ยหมักใบไม้+ขุยมะพร้าว
3. กาบแป้งเปียก
4. สารกันบูด หรือยาฆ่าเชื้อรา
5. กระถางพลาสติกเก่าทำเป็นบล็อกรูปใบใหญ่ (ผ่าออก)
1 ใบ และใบเล็ก 1 ใบ
6. ครก หรือเครื่องปั่น
7. เตาและหม้อกวนแป้งเปียก
8. ชามหรือกะละมังผสม
9. เครื่องชั่งน้ำหนัก
10. ตะเกียบไม้

อัตราส่วน

ผักตบ : ดินผสมพร้อมปลูก (ดิน+ปุ๋ยหมักใบไม้+ขุยมะพร้าว) :
แป้งเปียก

อัตราส่วน 2 : 3 : 1

วิธีทำกระถางชีวภาพ

1. เก็บผักตบชวาจากอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำในท้องถิ่น หลังจากนั้นตัดเหง้าและใบของผักตบชวาทิ้ง ใช้เฉพาะส่วนลำต้น เนื่องจากบริเวณลำต้นของผักตบชวามีเส้นใยธรรมชาติซึ่งมีคุณสมบัติเรื่องการดูดซับความชื้นได้ดี และมีความเหนียว ทนทานต่อการใช้งาน
2. นำลำต้นผักตบชวามาล้างทำความสะอาด ขจัดสิ่งสกปรก ตั้ทั้งไว้ประมาณ 5 นาที เพื่อให้สะอาดน้ำ

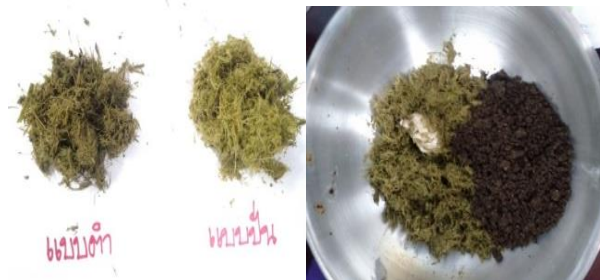
3. ตัดลำต้นผักตบชวาเป็นชิ้นเล็กๆพอประมาณ ทำให้ละเอียดใช้เวลาประมาณ 10 นาที หรือนำไปปั่นให้ละเอียดใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยการนำลำต้นผักตบชวาไปปั่นจะให้เส้นใยผักตบชวาที่สั้นกว่าการตำ

4. ทำกาบแป้งเปียกโดยการนำแป้งมันไปละลายกับน้ำ เมื่อละลายหมดแล้วให้นำไปตั้งไฟใช้ความแรงของไฟปานกลาง คนไปทางเดียวกันเพื่อป้องกันการไหม้ของแป้ง จนกว่าแป้งจะจับตัวเหนียวเต็มสารกันบูด หรือยาฆ่าเชื้อราลงในกาบแป้งเปียก

5. จัดเตรียมส่วนผสม ได้แก่ ผักตบชวาแบบตำและแบบปั่น ดินผสมพร้อมปลูก ประกอบด้วย ดิน+ปุ๋ยหมักใบไม้ +ขุยมะพร้าว และแยมเปียก และจัดเตรียมอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องชั่งน้ำหนัก ชามผสม บล็อกกระถางพลาสติกสำหรับขึ้นรูป และตะเกียบไม้

6. ผสมส่วนผสมตามสูตร นวดให้เข้ากัน เมื่อเข้ากันนำส่วนผสมที่ได้ไปใส่ในบล็อกกระถางพลาสติก อัดให้แน่นโดยตะเกียบไม้ จัดรูปทรงให้สวยงาม

7. นำกระถางออกจากบล็อก นำไปตากแดดเป็นเวลา 2-3 วัน หรือนำไปตากในตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ ประมาณ 1-2 วัน หรือจนกว่ากระถางจะแห้งสนิท จึงสามารถนำไปใช้ได้

ประโยชน์ของกระถางชีวภาพจากผักตบชวาและวัสดุธรรมชาติ

เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ย่อยสลายได้ง่าย ลงดินแบบไม่ต้องนำกระถางออก รากต้นกล้าไม่ซ้ำ อุ่นน้ำ ระบายอากาศได้ดีเมื่อลงดินแล้ว ย่อยสลายเป็นปุ๋ยได้ ย่อยสลายตามธรรมชาติ ช่วยทำหน้าที่ปรับดินให้ดินโปร่ง รากเดินได้ดี

จัดทำโดย
กลุ่มวิจัยและพัฒนา อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร
1281 ค่ายพระรามหก ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี 76120
โทรศัพท์: 032-508-352 โทรสาร: 032-508-396
Email: siep@ sirindhornpark.or.th
Website: www. sirindhornpark.or.th

เอกสารประชาสัมพันธ์

กระถางชีวภาพ

จากผักตบชวาและวัสดุธรรมชาติ

อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร

1281 ค่ายพระรามหก ตำบลชะอำ

อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120